

Naročnina: doma na sküpnih naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarsom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

N. G. Milač Simon prof.
Maistrova ul. 3.

Vredništvo v D. Lendavi
hš. 67, uprava v Črensovcih,
Slov. Krajina.

Cena oglasov:
cela stran 800 Din., pol
i tak niže.

MO: d tekstem
Din. Mali
Maribor eči 5 Din.,
više vsaka rec 1 D. 50 p,
i oglasna taksa posebi.
Popust po dogovori.

Vpelavanje g. Jerič Ivana, pleb. i dekana na törjansko faro.

Sprejem.

V petek ob pol petij se je gosp. dekan Jerič Ivan z motorom pripelal v Turnišče v spremstvu svojih kaplanov gg. Bakana i Halasa. Pri kapelici ob slavoloki ga je počakala velka vnožina ljudi, gde ga sprijala kakti svojega novoga plebanoša. Najprej ga je pozdravilo v imeni občine Turnišče župan g. Litrop, z lepim govorom, v šterom je izrazil veselje vse velke občine Turnišče nad novim plebanošom, ki bi naj nadaljuval delo pok. plebanoša Sakoviča. — Nato ga je pozdravilo s pesmicami mali šolarček. Po tom šol. upravitelj g. Drekonja v imeni vsega učitelstva i šolske dece. Povedal je, kak sta duhovniški i učiteljski pozvanji tesno združeni v skupnem deli pri vzgoji mladine. Zato je tudi potrebno, da se med seboj podpirata. Da bi se le! Nato je deklica zročila lepi šopek g. plebanoši, dekliški pevski zbor pa zaspeval genljivo pesem. Sploj je bio sprejem genlivi do srca. Vnogi so skuze pretakali od radosti, da so po dugom časi pa dobili plebanoša.

Po tom sprejemi je lüstvo v procesijo sprevodilo g. plebanoša v cerkev. Med procesijom so spevali lepo domačo pesem. V cerkvi je novi g. plebanoš pred nabito punov cerkvo zmolo litanije Srca Jezušovoga. Po blagoslovi so se ljudje z veseljem razšli.

V soboto na Svečnico ob poldesetih se je začel obred vpelavanja. Iz župnišča je šo novi gosp. plebanoš v procesiji v cerkev. Sprevedila ga je duhovščina, s škofovskim pooblaščencom dr. Mirtom Jožefom, kanonikom, srezki načelnik dr. Kartin, patrona grofica Zichy Marija z grofici-ov Nostic, banovinski zdravnik dr. Klar, dr. Stupica Marijan odvetnik itd. V nabito punoj cerkvi, gde se je od velike stiske narod valovio sem i ta, je poklekno novi župnik pred tabernakl i pred pušpekovim zastopnikom dr. Mirtom, kanonikom položil pri-sego na pravo vero i pokorščino svojemi višjemi pastiri. Nato je mil. g. kanonik Mirt v lepem govoru predočio vernikom ka je župnik, plebanoš za vernike i ka so dužni verniki njemi. Župnik je vučiteo, oča, voditeo, zdravnik vernikov i tej so ga dužni poštvovati bogati i ljubiti. V svojemi govori je pohvalo pobožnost našega ljudstva, štero da teliko duhovnikov kat. Cerkvi i je narod pozval, naj ostane duže na toj poti pobožnosti v duhi kat. akcije.

Novi g. plebanoš je na to blagoslovo sveče i odspeval svojo prvo sveto mešo ka törjanski plebanoš, po njej pa Te Deum.

Pri obedu je najprej pozdravilo novi g. plebanoš svojega škofa i patrono pa srezkoga načelnika, zastopnika svecke oblasti. Vsem se je zahvalo za podporo i izjavo, da je iz Lendave, gde je meo faro, samo zato šo v Turnišče, naj prinese zdravje dušam i vtrdi v njih blaženi mir. V jako lepi rečaji se je zahvalo za pozdrav g. Jeriča dr. Mirt, kanonik, pa izrazil zadovoljstvo prezvišenoga knezoškofa, ka je turniška zadeva zdaj rešena po smrti g. Sakoviča. Istotak je lepe pozdravne reči povedala mil. grofica, patrona i srezki načelnik dr. Kartin.

Pri slovesnosti so bili navzoči lendavski, hotiški, črensovski, polanski, beltinski duhovniki zviin g. Štukovnika, g. Vojkovič sobočki kaplan i g. Krantz, tišinski plebanoš. Kak gost i prijateo je obiskao slovesnost tudi g. Lebheimer dekan iz Nedelišča. Pesem v cerkvi je bila nad vse lepa, posebno skupna pesem nebesko vesela i navdušena. Daj Matij Marija,

da ta duševna radost ostane v celoj fari i vu vseh naših dušaj. Naj se novi g. plebanoš prav dobro počuti i ostano duga leta na fari na največše veselje Bogi i dušam, kak je glaslo napis slavoloka.

Razgled po katoličanskem sveti.

Bratja krščanske šole. Glavni svetovalec vrhovnoga poglavara Bratov krščanskih šol je obvestio na letnom sestanku reda, šteri je bio v Oakdale, ka je red razdeljen po celom sveti v 60 provinc; 18.850 bratov dela v šolah, v šterij je 313.436 gojencov. V misijonaj je zaposlenih 1394 bratov. Tu majo 129 šol z 47.723 gojenci. Red ma 6148 tujih delavcov i 409 domačih, šteri delajo med svojimi domačini.

Žosistkinje pri sv. Oči. Francoska delavska mladina je organizirala veliko romanje svojih članov v Rim. Ta organizacija francoske Kat. Akcije je z velikimi žrtvami i napori poskrbela 1200 siromaškim delavskim zastopnicam stroške za dugo i drago pot v večno mesto. Francoske delavke so sirmaske, kak vse njihove družice po sveti, vendar so dugo prek vore delale i izdelavale dar za svetoga Očo. Gde so odpotivale, so z dvojimi velikimi koli pripelali na kolodvor dare žosistkinj, šteri so bili v 3245 paketih. Posebno se odlikuje darilo, štero ma obliko ključa, a vdelano ma vöro. Napis se pa glasi: „Naj nas vsakši čas pripela kak verne vse bližek onomi, šteri ma ključ nebes.“ Oddelek žosistkinj iz Neufchatena, starinskoga francoskoga mesta, znanoga po svojih zvonovih, so podarile sv. Oči krasno izdelan zvon iz bronca, s posebno lepim glasom. **Omeniti moramo, da je Z. O. C. (žosistkinje) edna največjih organizacij v Franciji.** Razširjena je po vseh najmenjih industrijskih mestih. So v toj kmečka, studentovska i delavska mladina i vsaka ma svoj poseben oddelek v družbi. Sv. Oča so to njihovo organizacijo pohvalili.

Budimpešta. Kongres madjarskih katoličanov. Nedavno je bio v Budimpešti 25. katoličanski kongres v šterom je sodelovalo prek 160 jezera ljudi. Pontifikalno sv. mešo je služo kardinal Szeredi v budimpeštanskem štadionu v prisostvovanji prek 65 jezera ljudi. Na kongresi so bili gotovo vsi katoliški pušpeki i vsa katoliška društva. Namen kongresa je bio zaščita krščanske družine. Na konci je bila velka procesija, za šterov je šlo 120 jezera vernikov.

Beč: Laički misijonar je postano v 59 leti duhovnik. Te dni je bečki kardinal, nadpušpek Innitzer posveto za duhovnika Pavla Sonntag v njegovom 59. leti. Sonntag je rojeni na Šleskom. Po odsluženoj vojaščini je bio namešteni

Darujem te tveden svoje molitve, trpljenje i delo: naj se v tom svetom leti povrnejo k Bogi tiste duše, ki so Njemi na največšo žalost.

v ednoj katoliškoj izdavalskoj hiši v Beči. Kak mladi človek je po tom odišeo v Indijo i je tam pomagao misijonarom. Osnovao je tudi svoje misijonare „Kraljice 12 apostofov“. Sonntag je bio dobro poznani kardinal Innitzer, ešče od tistimao, gda je bio kardinal profesor bogoslovja. Zadija leta je začno redno obiskavati bogoslovje, tak je postano duhovnik.

Mučeniška smrt. Med španskov revolucijov je pá tekla marniška krv duhovnikov i drugih katoličanov. Karmeličanskoga priora v Oviedi so betežnoga, gda je prišeo v špitao, spoznali, čiravno ka je bio preoblečeni. Vlekli so ga pred sodišče, ga štirimi glasovi proti ednomi obsodili na smrt. Redovnik se je — betežen komaj gibao. Djali so ga v automobil, ga pelali v San Lazaro, postavili pred zid i ga strelili. Pred smrtjov je pater razprostro roke i zakričao: „Bratje vse vam odpuščam.“

Apoštol pravice.

Čudovita je gorečnost i znajdlivost katoličanskih duhovnikov v božoj službi. Ničesa i nikoga se ne bojijo: čista dušna vest i zavest, ka majo oni istino, pa tudi dužnost, oznanjati jo, je nagible na takša dela, ka se njim čudiva celi svet.

Tak se tudi dnes kulturni svet čudiva ednomi amerikanskimi duhovniki, patri Coughlini (izg. Kofleni). Te podjetni katoličanski duhovnik je razvio v Severnoj Ameriki zadnjih osem let ogromno apostolsko delo, i to prav po amerikanskom. Bio je prve ponizen duhovnik v industrijskom varašji Detroit, tam kde ma Ford, najbogatejši človek na sveti, središče svojega industrijskoga kralstva za automobile. Coughlin je bio dober predgar; samo to ga je bolelo, ka je njegove predge poslušalo malo ljudi. Severna Amerika je najpre v velkoj večini protestantska i brezverska. Pater Coughlin pa je bio goreči duhovnik, zavedao pa se je tudi svojega govorniškoga darü; predgao bi rad velkim vnožinam i je navračao, na Boga. I ka si je zmislo? Z ravnateljstvom detroitske radio postaje se je pogodo, ka de radio vsakšo nedelo njegovo predgo ponašao. Tak njemi je bila žela spunjena. Glas večne Istine je začno neslišno brneti po zraki i se stavlati pred neštetiimi poslušavci, z večšega dela popunimi brezverci. Že sprva je meo dosta uspeha. Za edno leto je že morao meti dvajsti tajnikov, ki so odgovarjali na vnožino pisem, poslanih od poslušalcov. Tak je šlo naprej, i pomali si je katoličanski duhovnik pridobio vso to, dozda dolarsko i v zlati se kopajočo, zdaj v krizi i brezposelnosti tonečo novopogansko Ameriko. Pomali so začnole še druge postaje prenašati njegove govore. Dnes je vseh teh postaj 27, število poslušalcov pa več kak 50 milijonov! Pri tajni je stalno zaposlenih kakših 100 tajnikov, ki držijo v redi vso pisemsko zvezo s poslušavci, ar dobi na jezere in jezere pisem na teden!

Amerikancom se patrove predge jako vidijo. Dozdaj so gazili po močvari materializma, penez jim je bio vse, življenje samo iskanje dobička. Pa se je vse to proti njim samim obrnulo. Njuvo kapitalistično gospodar-

stvo se je že začnole s strašnov nagloščov podirati, notri je prišla kriza, brezposelnost, valuta je spadnola, uradnikom so se začnole odtrgavati plače, kmetski pridelki so ceno zgubili, delavci so se začnoli puntati. Iz zlate Amerike je nastala Amerika štrajka i brezposelnosti. I v vso to zmešanost vdari naednok trden i miren glas, ki začne kazati na vzroke vse nesreče i grmeti proti njim. Amerikanci zdaj vidijo, ka penezi, bogastvo, nasladnost i druge tvarne dobrine ne so vse, ka ma človek tudi dušo, i či na to ne gleda, prejde nazadnje v sovraštvi i medsebojnom boji.

Pa se pater Coughlin pri svojih predgah nikoga ne boji! Guči naravnóč, vsakšemi pove to, ka njemi ide. Sveti Ivan Krstiteo — tak pravi — se je ne bojava v obraz povedati kralji Herodeši: „Ne ti je dovoljeno vzeti za ženo ženo svojega brata!“ Tak je napadno celo samoga prezidenta Hoovera. Se razmi, ka je to mogoče samo v Ameriki, kde vlada prava sloboda. Nišče je ne gvišen pred njim, ne komunisti, ne sindikalisti.

Najbole pa kuče po kapitalizmu. Pri tom se ravna po papovoj okrožnici „Quadragesimo anno“. Jako zanimivo je, kak dobro jo zna v praksi vporablati. Navaja na priliko mesto, kde papa guči od strašne moči, gospodarskoga samosilja i samodrštva, ki se grmadi v rokah samo nešternih. „Vidite — pravi k tomi nato — pri nas je tak pa tak, te milijardar dela to i to krivico, te pa te bančnik je največša narodna pijajca. J. P. Morgan na priliko ma v svojih rokah nakopičeno strašno finančno moč; to je pozoj, šteri sedi na našem penezi. Proti njegovoj groznoj moči še sam prezident Roosvelt nikaj nemre.“

Se razmi, ka se v svojem brezobzirnom boji za pravice stiskanih vnožim zameri. Pretijo se njemi od vseh krajev največši amerikanski mogočnjaki, pišejo njemi grozilna pisma, podjetniki njemi obečavlejo, ka zavolo njega stirajo s službe vse katoličanske delavce, časopisi se v njega zaganjajo, on pa ide nevstrašeno naprej, vsikdar pripravljeni, ka svoje trditve podpre z ošlatljivimi dokazi.

Pater Coughlin pomeni za Ameriko pravo duhovno revolucijo. Njegov pušpek Callagher je izjavo, ka če bi živo v Rusiji pred njenov revolucijov, i či bi tam gučao na radio, najbrž dnesden tam ne bi bilo komunizma, ne ateizma, ne zveze brezbožnikov.

To je gotovo, ka ma zaslugo, ka je dnes javno mnenje v Ameriki na strani Roosvelta in njegove politike, njegovih reform, štere se brez dvoma vršijo v krščanskom duhi. I to je ne malo!

Neštetni pravijo, ka pater Coughlin ne dela prav, ar tak ostro nastopa i meša med vero gospodarske i politične reči. Naj ma v tom pogledu prav ali ne, edno je pa gvišno: s svojov gorečnostjov i znajdlivostjov nam je lahko vsem vzgled, da siromakom po svojih najboljših močeh pomagamo.

Ka pravite gospod urednik?

V ednoj vesi lendavskoga sreza majo tak zvano „igralno družino“, ki je v kratkom časi vprizorila dve igri pod imenom Kat. akcije. Samo to je pitanje v kakšem deli vršijo ti igralci katoličanstvo v djanji? Znam, ka mladi ljudje, kda vküp pride, so veseli. Samo v kakšem veselji moro biti še posebno te, či so člani Kat. akcije! Bog ne daj, da bi bili samo člani na papiri.

Ka pravite Vi g. urednik?
— Mladenec.

NEDELA.

Poberite najprle kokol i ga zavežite v snope, da se zažge, pšenico pa spravite v mojo žitnico, pravi Gospod.

V. Naj se zdigavle Gospod, moja molitev.

O. Kak kadilo pred tvojim licom.

M o l i m o. Tvojo družino, prosimo, Gospod, čuvaj s stalnov dobrotljivostjo: da bo, ki se opira edino na vüpanje v nebeske milosti, v tvoji obrambi vsikdar varna. Po Gospodi našem.

O. Amen.

Nedela po Treh Kralaj peta.

Evangelijom sv. Mataja vu XIII. táli.

Vu onom vremeni pravo je Jezuš vnožini priliko eto: Spodobno je včinjeno Kralstvo nebesko k človeki, ki je posejao dobro semen vu svojo njivo. Gda bi pa spali ljudje, prišao je neprijateo njegov i posejao je kokol med pšenico i odišo je. Gda je pa zrasla trava i sad prinesla; teda se je skazo i kokol. Pristopivši pa slugi hižnoga Gospodara, pravili so njemi: Gospodne, ne li si dobro semen posejo v tvojo njivo? odket tak má kokol? I veli njim: neprijateo človek je to včino. Slugi so pa pravili njemi: Ščeš, da idemo i vö ga pobereimo? I veli: ne; naj kak, poberajoči kokol, ne poskübete vö ž njim navküpe i pšenico. Nihájte oboje rásti do žetve; i vu vremeni žetve povem žnjecom: poberte oprvim kokol i zvézite ga vu snopje na požganjé, pšenico pa spravte vu moj škegen.

Berilo iz pisma sv. apoštola Pavla Kološanom v III. táli. Bratje oblečite si kak boži zvojlenci, sveti i ljubleni, prisrčno smilenost, dobrotljivost, poniznost, milino, potrpežljivost; prenašajte eden ovoga i si odpüščajte, če što na kom ma kaj grajati; kak je Gospod vam odpüsto; tak tüdi vi; na vse to pa si oblečite lübezen, ki je vezalje popolnosti. I mir Kristušov naj kralüje v vaših srcaj, k šteromi ste tüdi bili pozvani v ednom teli; i zahvalni bojdite. Kristušova reč naj v obilnosti med vami prebiva; v vsoj modrosti eden ovoga včite i opominajte, i s psalmi, slavospevi i dühovnimi pesmami zahvalo prepevajte Bogi v svojih srcaj. I vse, ka delate, v reči ali dejanji, vse včinite v imeni Gospoda Jezüša i po njem zahvalüjte Boga i Očo.

*

Tak da bi sv. apoštol Pavel meo pred očmi nas denešnje katoličance, gda je pisao pismo Kološanom. Že skoro dve jezero let je staro to pismo i denok je tak puno istine, modroga tanača tüdi za denešnje življenje, tak da bi ga dnes napisao kakši najbolši poznavalec življenja.

Kak malo smilenosti je dnesden. Ne mislimo na vse lüdi. Mejmo pred očmi samo pravovernike t. j. katoličance. Kda milijoni siromakov pomenkanje trpijo, pa se ne najdejo smilena srca, ki bi jim pomagala, gda bi jim leško pomagala. Vsakši samo za sebe skrbi. Nega dobrotljivosti. Zgubili smo pravo čütenje brackoga življenja.

Kak malo poniznosti je med nami! Je toti v našoj naturi vsajeno to slabo nagnenje, da človek rad išče svojo čast i se povišavle nad drüge. Ali naša dužnost je to slabo nagnenje v sebi zatirati, vničiti. Gospod nam je takši vzgled dao s svojim življenjom v Nazareti. Ne je iskao svoje časti. Nikomi se ne odkrio. Ponizao je svoje božanstvo i treseti let živo popolnoma nepoznano. Da bi ga nasledüvali mi, njegovi vučeniki. Ponizno srce se prikloni pred Neskočnim, njemi da čast, poštvüvanje, ga moli. I ravno to smo dužni včiniti, ki poznamo svoje ga nebeskoga Očo.

Da bi le malo več potrplivosti bilo med kotrigami naših družin, med možom i ženov, med bratom i sestrov, med sosedu — kelko menje kreganja, svaje bi bilo, kelko več božega blagoslova, kelko lepše, srečnejše življenje.

Pa vzmimo šterokoli reč iz denešnjega berila, nam neizmerno vno-go pove. Spoznamo, kak daleč je naše življenje od navuka, ki nam ga je dao eden največjih vučencov Gospodovih, sv. Paveo. Te düh, ki plava v teh zlatih navukaj, spraviti v življenje — je dužnost nas vseh, ki smo se šolali v Gospodovoj šoli. Pa to nam ravno menka. Mi ne vemo presaditi navuka v življenje. Nihamo ga v knjigaj ali na predganici. Pa to je ne prav. Železniške šinje so ne zato postavlene, ka bi vlak poleg njih i prek njih hodo, nego zato, da po njih ide. Samo tak pride do svojega cila. Tak so tüdi boži navuki ne zato, da je samo poslušamo, nego da po njih živimo, či ščemo priti v nebesa!

Politični pregled.

Predsednik vlade je govorio lepe reči. Predsednik vlade Bogumil Jevtič je meo veliki govor, šteroga so raznesle vse radiopostaje. V tom govoru je naznalo bodoče volitve, znižanje zemlarine, znižanje obresti za duge i edno milijardo za javna dela, to je železnice i poti, štera javna dela se morajo v dvema letoma dovršiti. Pri teh javnih delaj do siromaki zaposleni. Mi tü opominamo naše g. poslance i banske svetnike, naj se ne spozabijo z naših cest, z regulacije Müre i z ednoga mosta na Srednjoj Bistrici.

Senatorske volitve so se vršile dnes tjedem, 3. februara. V našoj banovini so zvoljeni: Dr. Marušič, Dr. Kramer i Pucelj Ivan, prvi minister za socialno politiko, drügiva dva bivšiva ministra. Žebotova lista je dobila 86 glasov. — Pred volitvami je hodo g. Kuzmanovič, višji inšpektor notrašnjega ministerstva v Sloveniji na pritožbo g. Žebota proti neštérnim srezkim načelnikom.

Naš konkordat. Jevtičova vlada, kak smo svoj čas javili, namerava skleniti z sv. Stolicov konkordat, ali pogodbo, štera bi zasigurala pravice kat. cerkve v Jugoslaviji. Dr. Stepinac Alojz, zagrebečki nadškof-pomočnik je te dni hodo v Rimi i tü dao pjasnila gledoč na zahteve kat. cerkve v Jugoslaviji, ki bi se v konkordati mogle vpoštovati. Nadškof-pomočnik se je potem podao k min. predsedniki Javtiči i tomi naznalo naše stališče, ki se tiče konkordata.

London. V Londoni, glavnom mestu Anglije je vodo francozki zvünešnji minister Laval pogajanja z angleškov vladov. Pogajanja so nadalü-

vanja tistih, štera so se vršila pred kratkim v Rimi.

Nemčija. Iz Nemčije je prišeo v Beograd Fast, zastopnik Dresdener banke, da tü odpre podržnico. Fast je imeniten član narodnosocialistične stranke i njegovoga potüvanja prikrit namen je, da Balkan pridobi za Nemčijo mesto Francije, ki ga po rimskoj pogodbi zgübla. — Nemška vojska je izdala odredbo, po šteroj se iz vojske taki odpüstijo vsi vojaki, naj so oficirje, ali prosti, ki so izstopili iz katoličanske ali luteranske vere i pristopili novoj nemškoj poganskoj veri. Pametno.

Zračna pogodba med Francijov i Anglijov. Francoska i Angleška vlada sta se pogajale v Londoni i prišle do gotovoga sporazuma, ki se tiče obrambe proti nemškim letalom. Pri teh pogajanjaj je bio govor tüdi od vzhodne pogodbe, štero šče sklenoti Francija z Rusijov i Malov zvezov. Anglija je ne proti toj pogodbi i Laval, francoski zvünešnji minister je jasno izjavo, ka se ta vzhodna pogodba podpíše, če pristopi Nemčija, ali pa ne.

Uruguaj. V Uruguaji, državi Jüžne Amerike je nastala reberija. Vstaši so se vprli vladinoj vojski, štera je zaplenila orožje vstašov i vno-go vstašov je zgrabila.

Kakša javna dela do se opravljala. Minister za zgradbe, dr. Kožul, je naznalo, da do se v našoj državi sledeča javna dela opravljala za v te namen določenih jezeromilijon dinarov: naj se osnavla državna tehnična zbornica, naj se dovrši državna cesta skoz jüžni deo Zagreba, naj se še edne tračnice postavijo na železnici od Zagreba do Zidanoga mosta, naj se zida železnica Varaždin-Koprivnica, naj se z morjom vežejo naši kraji, kakti cesta Zagreb-Sušak, Karlovac-Plitvičko jezero-Split pa Jadranska obalna cesta od Sušaka prek Senja i Kasloboga v Split i tak dale.

Misijoni.

Junaštvo i mantrništvo katoličanskih misijonarov na obalaj vodine Amazonke. V teh krajaj vršito misijonarsko službo braziljanski benedikinci. To je velika pokrajina, kak Italija i na njoj žive okoli 15 jezero Indijancov. Oni so razdeljeni na plemena, ta živijo edno od drügoga daleč naravno i vsakše pleme ma svoje posebne šege i govorico. Tü so si misijonarje zgradili svoje malo mesto Boa Vista, v šterom je cerkvice, bolnica i šola. Med letom ne ostane drügi nišče v toj stanici, kak eden betežasti stari misijonar; vsi drügi misijonarje pa odidejo po trimesečnom deževju v dalešnje indijanske naselbine. S sebov nosijo zdravila proti malariji i drüghih jüžnokrajinskih betegov, malo vina i hoštije. Na poti jih sprejavata eden ali dva Indijanca. V velkoj nevarnosti so tü misijonarje, kda so tak na poti, ar je gledajo Indijanci jako postrani. Najvekši neprijateo teh krajov je glad. Tü ljudje živijo iz lova i tak se zgodi, ka se v ednom kraji lahko dosta nalovi, v drügom pa ne. Večkrat trbe iti prek visikih jüžnokrajinskih rastlin, gde se sunčijo ali pa hladijo pod listjom strupene kače. Prenočiti se more tam edino v „malokaj“. To so male hižice Indijancov, štere so malo podzidane z zemlov ali kamenjom, ovači pa vse obložene i pokrite z listjom. Na toj hižici je edno samo malo okence, skoz šteroga ide vö dim. V vsakšoj „maloki“ gori ogenj noč i den. V tom prostori stanüje okoli 20 oseb. Za časa obeda jim služijo zemla za sto, koža za stolnico, a zobje za rezanje trdoga mesa. Gda se najejo moški, pridejo ženske i jejo ka je moškom ostalo, a za njimi pa psi. Posode ne perejo, nego jo poližejo Indijanke i psi ščistijo. Žene so bose i gole. One so pravzaprav ne ljudje, nego živali, s šterimi lahko delajo možje, ka ščejo. One morajo delati doma, a moški pa ali odidejo na lov, ali stojijo pred svojimi kolibami ali pa pijejo pijačo, štero njim napravijo žene. Tü človek vidi, kak visiko je postavilo krščan-

stvo ženo. — Tak je pisao misijonar iz teh krajov svojemi prijateli.

Na otoki smrti i vüpanja. Znani je težki i neozdravljivi beteg gobavost, šteri se telkokrat imenuje v svetom pismo. Kristuš je proti gobavcom pokazao veliko ljubav, pa jih je z čüdežnim načinom vračo. Njemi je sledilo krščanstvo, v šterom so se posebno pokazali krščanski misijonarje v dalešnjem vzhodnom sveti. Tak je v kitajskoj provinci Kvangtung, štera ma 36 milijonov prebivalcov, prek 54 jezero gobavcov. Belgijski siromaški misijonar je začno misliti, kak bi se moglo pomagati tem siromakom. Zavolo toga je dao zozidati edno bolnico za gobavce na samotnom otoku edne reke. O. Konrardi, šteri je to včino, je pravi špeciialist za zdravljenje teh nesrečnih betežnikov. Svojo bolnico je razširo i v njo so se zaprli: eden kitajski dühovnik i nekelko sester. Zanimivo je, ka v toj bolnici nega niednoga zdravnika, šteri bi bio navčeni za doktora, ar se nieden od njih ne je vüpaio zapreti z gobavci, pa so tak misijonarje s sestrami ostanolü dühovni i telovni zdravniki. Jasno je, ka idejo takši misijonarje i sestre v gotovo smrt, gda se zaprejo tak z gobavci. Zato je na bolnici napis: „To je otok smrti i vüpanja!“ Otok gotove smrti na tom sveti, ali lepoga vüpanja za drügi svet.

Zagriženost!

Te beteg je preveč razširjen po gornjem tali Slovenske krajine, šteri strašno dere i güli prebivalstvo toga kraja, šteroga nosijo škodoželni i sebični ljudje med prosto lüstvo, da naj ono betegüje na njem i pretrpi vse nepotrebne posledice. Te se glasi sledeče:

Gda se kakše dugovanje ma razpravlati, ali kaj zebérati i voliti itd. pridejo med lüstvo škodoželni, za svoj hasek trepetajoči ljudje, šteri prosto lüstvo hujskajo s tem, da vero lutrovo ali papinsko vmešajo za svoj bogši klüč, z šterim nameravajo odpreti v naše siromaštvo, nas ogülitü i v grizo spraviti naše verno prebivalstvo.

Pravijo: „Peter! Ergo zdaj je vaše vreme. Vküper držimo vsi luteranje i tak zadobimo potrebno itd.“

Pravijo: „Jožef! Pa vi papinci vküper držte, zdaj pa vi dobite.“ Či mo mi takše poslušali, te dobimo oboji dobro po svojem hrbti. Dobro nas načesejo gotovi ljudje, šterim se ide za svoj žep. Ta naša griža med nami je tistim, šteri so jo prinesli v našo krajino, dala dobro zmožnost, da med tem, ka smo se mi grizli, so oni lahko delali tisto ka so šteli, a mi smo ostali v griži pri tistoj staroj polki, štera se je že zdavna pred nami brez haska doli spravlena bila, a zdaj jo ešče izdak ščejo nam igrati. Poglednimo samo edno peldo: Eden vert ma dva psa, eden zača lajati na neprijatele, a te drügi se pa spravi v njegovo ozadje i ga za noge zača grizti; i tak se psa v grizo spüstita pred sebov; a neprijateo pa ma čas méрно delati i celo ešče vujti v pravo zavetje i tak je obvarvan od vsega božnoga. Psi so pa nej dosegnoli tisto, štero bi bila njihova pesja dužnost i so püstili tolvaja vujti. Tak je tüdi z nami, gda se v gotove reči notri damo namigati od takši lüdi, šteri gledajo za svoj žep.

Pitam Vas, pošteno prebivalstvo gornjega dela Slovenske krajine, ali si že pretrpelo to grizo, ali si pa ešče v njej? Jeli boš v bodoče znalo se ravnati, ar si zdaj nikaj ne dosegnolo? Čütilo si pa precü škode, či priznaš ali ne. Vse je tvoj hrbet pretrpo, drügi so si pa med tem bogastvo spravljali i pri mastni čontaj tvojih žülov so sedeli i se debelili! To je bila tvoja griža v zagriženosti. Prosim te, prečti to i daj tüdi drüгим v čtenje. Vsi smo bratje po Kristuši i vsi ednako čütimo i trpimo!

NEMEŠ VINCI, kmet Tešanovci.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Cerkveni glasi. Za oskrbnika lendavske fare je imenüvani g. Bakan Štefan, lendavski kaplan. G. Halas ostane pri njem za kaplana. V soboto, na Svečnico je vpelan na törjansko faro za plebanoša g. Jerič Ivan, dekan, dozdajšnji lendavski plebanoš. Slavnost sprejema i vpelavanja opišemo v posebnom članki.

Nedelica. Zadnjo nedelo januara smo slovesno sprevodili k večnomi počitki mater veleč. g. Cigüta, prefekta v Martinišči. Dobroj materi je Bog dao dugo življenje, dosta brige pa tüdi dosta dühovnoga veselja. Doživeli so 81 leto. Bili so betežni že več mesecov. Kak dobra i skrbna krščanska mati so meli do zadnje vöre na skrbi, ka bi šlo vse lepo naprej. Nego glavna njihova skrb pa je bila, kak najlepše se pripraviti na smrt. Pri tom svetom deli njim je bio v jako veliko pomoč i tolažbo sin dühovnik, ki je zadnje tri dni bio stalno pri materi, dokeč so ne v njegovom naročji düšo püstili. S tem jim je Bog bogoto poplačao vse trüde, štere ma vsakša mati prle kak sin postane dühovnik. Ta lepa smrt dobre krščanske žene i matere je 86 let staromi možü pa številnoj deci i vnükom v veliko tolažbo.

Za šestdesetletnico našemi vredniki sta poslala prav lepe pozdrave kmečkiva dečka Lipič Štefan, regrut i Glavač Štefan, oba z Gančan. Oba priznavata, da so naši listi bili i so našemi narodi na düševno i telovno blaženost. Glavač svoj pozdrav v pesmiko vplete i jo etak dokonča:

Čestitka ta je naša vsa,
mala je, a istinska,
i Bog naj blagoslovi Vas,
za vse, ka včinitü ste za nas.

— Dragi dečki! Prav srčna hvala za te lepi izraz lübežni. — Vrednik.

Kak trezno sodi naša mladina, se vidi iz etoga pisma, ki nam je poslao kmečki dečko: Velečast. g. vrednik! Prav od srca se veselim Novinam. Samo ka me to srce boli, gda čtem i vidim, da nas skoro v vsakih Novinaj morate zagovarjati proti neistini, štero dopisüjejo dopisniki iz naše Slovenske krajine v „Slovenskoga Gospodara. Včasih vi zagovarjate

naše pravice i poštenje, včasi pa dopisnici Novin moraju štiti Vas, zato, da je dosta članok naperjenih proti Vam. Gospod vrednik, nevem, pa tudi neščem znati, ali so poročevalci, šteri tak slabo od nas poročajo, sinovje Slovenske krajine, ali pa ne. I če so sinovje te krajine i mogoče šče pozvane osebe, se ne dostaja za nje, da poročajo naše (pa tudi njihove) slabosti i je s tem obešajo na veliki zvon. Če pa so ne domači i mogoče šče osebe, ki so pri nas v kakšoj službi, se šče bole ne spodobi za nje kaj takšega. Mogli bi biti hvaležni, da lepo med nami živejo. I če to vse nej zadosta, pa naj on ali oni (nevem, če je eden ali več) kaj začnejo pri nas i vidli mo, kakšen uspeh de melo njihovo delo. Pismo kmečkoga dečka Slovenske krajine. Pripomba: Ali je dobra ta sodba g. vrednik? (Popolnoma na mestu. Vrednik.)

Prezvana pravda. G. Binder August, dolnjobistrički šolski upravičeo je tožo g. Železnik Oroslava, vpok. srednjobistričkoga učitelja, ka je na den pokopa † krala Aleksandra popevao v krčmi. Binder je to čuo od g. Lipovic Franca, srednjobistričkoga učitelja. Pri razpravi se je doglalo, da je gornja trditev bila neistinska i zato je proti svedoki Lipovic Franci zdigno Železnik tožbo zavolo ogrizavanja. Na predlog zastopnika Lipovicovoga, g. dr. Pikuša je Železnik odstopo od tožbe s pogojom, ka vse stroške plača Lipovic. Istotak je odstopo od tožbe g. Škoberne Franc, gostilničar, ki je Železnika tožo zavolo toga, ka je prej te gučao, ka so v njegovoj krčmi spevali na den pokopa † krala. Železnik je odbio ovadbo iz razloga, ka Škoberne nema gostilne i ka ne trdio, ka bi se tisti den spevalo. Tak je te prišlo do sprave. — Mi se veselimo toj spravi i iz srca želemo, da se vse svaje poravnajo i nastane blaženi mir med nami.

Nekaj za Vas krščeni. Lepi i največki prijateo i dobrotnik našega naroda je dober list ali tisk. I ravno po tom tiski je ostao svet vendar nikkelko pošteni, pravičen; pa krščanski tisk je tudi velki prijateo i pomočnik vere pa i cerkve. Katoličanski tisk nas vči i vodi proti nebeskoj domovini v našem življenji. Krščanski tisk je naš učiteo i voditeo. Zato moramo biti ponosni na njega, da ga mammo i moramo ga tudi podpirati s tem, da mo na njega naročeni, ar de se s tem vekšao po vsebini no obliki. Za nas more valati samo dober časopis, pa naj bo to tednik ali mesečnik. Slaboga časopisa nismemo podpirati, ar je on ne za nas i je čemer za naše duše. Zato vkraj s slabim tiskom, pa če bi ga tudi izdajao naš najboljši prijateo. I naj ne bo hiše, gde bi se šo-piro na stoli slab tisk. g.

Gomilica. Naš gostilničar g. Bakan Štefan se je zavolo slaboga kšefta — krize odpovedao gostilne. Smo pač gomiličanci slabi pivci. Zato smo pa bolši kadilci. Kak čujemo od naših trafikantov, smo lansko leto okoli 30.000 Din v luft spustili. Kaj, ali ne bi bilo bolše dati malo več za dobro domače krščansko čtivo, kak pa za to vonječo pipo?

Turnišče. Zadno nedelo januara pri ranoj meši so nam spevala šolska deca iz Nedelice. Gospodičini učitelici iz Nedelice, ki jih tak lepo vodi, čestitamo. — Zdaj se pripravla na igro „Sirota Jerica“.

Pozor, čtite! — Zahvale. — Karitas, posmrtninski oddelek Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, nama je izplačao celo zavarovano šumo po pokojnoj materi. Ar sva se osvedočila od poštenosti i solidnosti, priporočava vsakomi pristop. Mežica, dne 21. dec. 1934 Peter i Marija Tomazin. — Vsakomi priporočam pristop k Karitas, posmrtninskomi oddeku Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, ar mi je bila po pokojnom oču zavarovana šuma pošteno izplačana. Karitas je solidna ustanova, zato pristopite kemprve k njoj. Pobrežje pri Maribori, dne 20. dec. 1934 Klemenčič Ana. — Takših zahval bi lahko priobčili več. Pa ne je potrebno, ar že iz teva dva razvidite, ka je Karitas. Dobrotnica je, štera priskoči na pomoč človeki, gda je pomoči najbolje potreben. Če niste zavarvani, včinite to taki! Zavarte sebe i svoje domače, da se rešite skrbi. Obrnite se na vodstvo Karitas v Maribori, Orožnova 8, ali na uredništvo Novin v Črensovcih, ali na domačega zastopnika.

G. Bistrica. Spadno je na škač Vučko Matjaš Žučov i se je močno stuko. Starec ma velike bolečine.

Turnišče. Febr. 3. so naš novi g. plebanoš obdržali svojo prvo predgo. V njej so nam razložili zakaj so prišli. Če bi si šteli bogastvo spravlati, bi v Lendavi ostali. Prišli so samo zato, da naše duše rešijo i nam vsem odprejo nebeska vrata. Blažene reči, štere naj vsakomi segajo v srce. — Deca v sirotišnici so jih te den z lepim nastopom pozdravila.

Občni zbor S. K. Mure v M. Soboti bo dne 26. februara 1935 ob 20 vori v klubovoj sobi (gost. Turk), z običajnim dnevnim redom. Samostojni predlogi članov se morejo predložiti odbori s podpisi najmenje 10 do glasovanja upravičenih članov konči 8 dni pred občnim zborom.

Kratke novosti.

Eucharistični kongres v Ljubljani je za vse vernike, zato tudi za vse dekke. Vso mladino ženskoga spola mora Jezus v oltarskom svestvi prenoviti, da de spodobna Mariji, najčistejšoj devojki.

Plin je vmoro v Maribori Šušteršič sabola ločeno ženo z poldrugo leto starim detetom. Moža so zdravnik rešili. Vnogo okolščin kaže, da sum pri nesreči spadne na moža Šušteršiča, ki je že s škarjami tudi šteo ženo vmoriti.

Židovje v Palestini. Jevisk agencija javla, da se je preminoči mesec z rednim potnim listom 3800 židovov preselilo v Palestino; celo lansko leto jih je pa prišlo v Palestino 42 jezero. Najbole se selijo iz Nemčije, štera je preganja.

Odločnost. Angleški pisateo, ki ga celi svet pozna, Bernhard Shaw, je napisao knigo pod naslovom „Doživljaji čarne devojke pri iskanji Boga“, v šteroj se norčari iz verskoga čutenja čtevov. I ka se je zgodilo. *Niedna knjigarna* v velkoj Angliji ne štela vzeti knige, da bi jo odavala. To je krščanska odločnost.

Vremena. Dozdaj so mislili, ka je najbole mrzeo kraj na na sveti Verhonski. Zdaj pa pravi švedski polarni raziskovalec Sverdrup, ka se v notranjosti Grönlandije dobijo točke, gde mrz doseže 80 do 90 stopinj. Gda pri nas postane den kratek i brezi sunca, gda so noči duge i temne, gda megla cele tjedne pokrivilo sunce, zemlo pa odevle sneg, te v krajih severnoga ledenoga morja vlada večna noč. To trpi več mesecov. Lüdi je tam gori malo. Edina hrana so jim morske ribe. Nad vso Evropo se je razgrno mrzeo val. V vshodnoj i severnoj Evropi so zamrznola vsa jezera. Led je tak debeli, ka tam, gde so pred par tjedni plavale ladjice na jadra, se zdaj po ledu vozijo z sankami na jadra (to je, ka žene veter). — V Spliti v Dalmaciji je te dni viher prineso tudi nekaj snega. Kaj takšega že 12 let neso doživeli. Tam je najmer južni kraj, pa nega prave zime. Tudi prebivalci v Trsti so že dugo let ne vidili telko snega kak zdaj. — Preminoči tjedem je telko snega spadnola med Zagrebom i Beogradom, ka so vlak i ne mogli redno voziti. Tudi med Sarajevom i Dubrovnikom je spadno grozno velki sneg. Pri tom je pa ešče pihao veter „košava“ i delao zapihe. Da si železnice delajo pot v globoki sneg, dajo pred peč takše priprave, štere rivlejo sneg na stran. — V Čarnoj gori je tudi grozno dosta snega. Iz planin je prišlo iskat jesti na stotine vukov. Vsi silijo v ves. Celu v Italiji pri Sulmoni je sneg kak že davno ne pomnijo. Skoro 2 m. ga je.

Evine hčeri. V samom Newyoriki je 75 jezero žensk, štere so brezi dela, brezi strehe i zato brezi potreb-noga jela.

V Severnoj Ameriki žive šest dovic od bivših državnih predsednikov. Te dovice dobivajo državno podporo. Največ dišav, džundžekov pa vsefele drugih cigomigov za svojo gizdo ponučajo nemške ženske.

Na Angleškom majo že 6000 doktoric.

V Belgradi majo 74 babic. Najstarejša ženska v našoj državi je mrla v 112 leti svojega življenja. Kata Pucanič se je pisala, doma

v Slavoniji. Ki so jo poznali, pravijo, ka se je nikdar ne čemerila.

Med narodom, takzvanim Tuniti, so jako častili i poštuvali svoje žene. Samo edno je ne bilo po voli možkom. Ženske so ne znale dobro ravnati z olnatimi lampicami. zato so meli Tuniti od dima zvužgane oči.

V Kanadi tudi ženske hodijo v fabrike delat, najraj v takše, gde se dela platno. Morajo pa delati po 72 vör na tjedem, to je teliko, kak 12 vör na den.

Kak pri nas, tak tudi indri po sveti mala deca rada cecajo svoj palec. V Ameriki so roparje vkrali dve leti staro dete. Ne daleč od hiže je nesrečnomi deteti s prsteka doli spadno napršnjek iz gumija. Takše napršnjeke edne matere dajo deteti na palec, da si tak več ne ceca prstov.

V Slankamni se je sini zmešalo i v tom je bujo oči. Nato se je zagnao tudi proti materi. Ona ga je pa s tem pomirila, ka njemi je obečala celo verstvo. Tak je vujšla smrti.

S pokritim obrazom sta te dni vdrla dva razbojnika v hišo dovice Vasiljevič v Kotori. Dovica je bila sama doma. Razbojnika sta zahtevala od nje, da jima prinese vse peneze i drugo. Dovica pa je na to ne privolila, nego se je spravila nad razbojnika. Teva sta pa bila močnejšiva i sta ženski v vüsta porinola robec, ka ne bi kričala, jo tak privezala k stebri. Celu noč je tak bila. Odnosla sta 50 jezero Din.

Podgan.

Dognali so, da se od ednoga para podgani v dvema letoma naplo-di 1500 podgan.

V Franciji podgani delajo teliko škode, ka bi država mela 13 milijard Din haska, či bi mogla vse podgane pokončati.

Ruski narod trpi grozno dosta nevol od bolševikov. Zdaj so pa na ništernih krajih podgani postale prava nadloga. Dokeč so mele jesti, so se skrivale, nego zdaj, gda je med narodom začnola lakota i vsakše zrno pa drobtino zakleplejo, so podgani v svojem gladi priše naprej, iskat živ-vež. V varaš Dnjepropetrovsk je vdrla teliko podgani, ka prebivalstvo ne vüpa z doma. Na jezere i jezere podgan sili v magazine, v kleti pa tudi v hiše. Policija je zapovedala, ka morajo posveti cele noči goret, ka se tak leže branijo. Vlada je poslala dva vagona čemera proti podganam.

Kanadske podgani so poznane po svojoj dragoj koži. Pred 25 leti je eden Čeh prineseo iz Kanade 5 kanadskih podgani, misleč, ka bi se dale podgani naploditi v Evropi i bi davale svojo dragoceno kožo. Tak bi on sam prvi prišeo do bogastva. Nego naskori se je pokazalo, ka podgane, štere so se skotile od teh kanadskih, so ne mele lepše kože i dlake kak navadne podgane. Prišla pa je s temi petimi podganami prava nadloga v Evropo. Grozno hitro so se razmnožile posebno na Čehoslovaškom i na Bavarskom. Pravijo, ka jih more biti že prek 10 milijonov. Škoda, štero delajo na njivah pa doma, je strašna. Podgan je duga 35 cm. Zdaj pripravljajo posebne lovine na te podgani.

PREKOSNICE.

A. Znaš ti, ka je razločka med senom i slamov?

B. Ne.

A. Ve pa to vsakši jünec zna.

B. Te zato znaš ti tak dobro.

Zdaj v tom vremeni, gda dosta brezposelni hodi po sveti, učiteo pita šolsko deco: „Zakaj hodite dečica v šolo?“ Vsi na ves glas kričijo: „Gospod učiteo, ka ne bi brezposelni postanoli!“

A. se hvali, kak ga vse rado ma celo ešče stvar.

B. Vuši tudi?

Vogledi. K vogledi je meo iti neki možki. Pokloni se lepo i sede doli z svojim dečkom, ki bi si rad vzeo sosedovo hčer. Hči pa gda je dečka ovarala, je z hiše zbežala. Nato je voglednik začao gučati od krstitja, na šterom je krumple dobo za jesti. To pa zato, ar je te vert bio boter na tom krstitji, bi ga rad geno, na kakšo bošo večerjo. Te je pa skričao vö ženi: Manka smo že vse krumple pojeli? Prinesi nam ešče.

A. Od koj si tak debeli?

B. Krumplov nemam rad.

A. Salamov tudi ne?

B. Računov od njih nemam rad, na jezere pridejo.

Učiteo pravi ednomi dečaki, ki je nekaj prekacao: „Da bi ti jas oča büo, bi ti jas že pokazao!“ — „To je mogoče gospod učiteo, ka so moja mati dovica.“

Eden ljudskošolec pravi: „Gospod učiteo, mama moja vas lepo dajo pozdraviti i pitajo, če radi goseče meso jejte?“ — Učiteo: „Povej mami, ka jako rad jem“. Za eden tjedem pita učiteo dečaka: „No, ka je z goskov?“ — „Prosim, ozdravila je!“

Meščanske šole ravniteo pravi ednomi vučeni: „Z tebe nigdar nikaj ne bode, zato, ka što je osel v mladosti, tisti osel ostane v starosti. Jaz sam to na sebi spoznao.“

Dečak z šole pride pa pravi oči: „Ajtek, dnes smo pa čüli, da vnoga stvar (zverina) v vsakšoj zimi novo bundo dobi.“

„Boš tiho, ne ka bi mama čüli“ — pravi oča.

Službena naznanila.

III. No. 1182/1.

R A Z G L A S :

Kraljevska banska uprava razglašao: V času od 1. marca do 30. novembra 1935 se bo vršil devetmesečni tečaj za vinarstvo, kletarstvo in sadjarstvo v banovinskih trsnicah in drevnicah v Pekrah, p. Limbuš in Kapeli p. Slatina-Radenci. V tečaju se sprejmeo dobro razviti i zdravi mladeniči v starosti od 16 let naprej. Prednost pri sprejemu imajo sinovi kmetskih posestnikov i viničarjev. Pouk v tečajih bo teoretičen i praktičen.

Gojenci imajo v zavodih brezplačno stanovanje i oskrbo, pridni i ubožni razven tega mesečni prispevek Din 30 — (trideset dinarjev) za nakup potrebnih učil i drugih malenkosti.

Lastnoročno pisanim i s kolkom od Din 5.— opremljenim prošnjam se mora priložiti:

1. krstni list,
2. zadno šolsko spričevalo,
3. zdravniško spričevalo,
4. npravstveno spričevalo,
5. izjava staršev (ali varuha) opremljena s kolkom Din 2.—, da dovoljujejo prisilcu obiskovanje tečaja.

Pravilno opremljene prošnje naj se izroče ali odpošljejo upraviteljstvu enega izmed obeh navedenih zavodov najkasneje do 16. februara 1935.

Kraljevska banska uprava dravske banovine.

Ljubljana, dne 30. januarja 1935.

Po pooblastitlu namestnika bana, načelnik kmetijskega oddelka: Ing. ZIDANŠEK, s. r.

ODAM ŠIVALNI STROJ

za gotovino, ali

hranilno knjižico. 3—3

GERENČER, trgovec, Dobrovnik.

Sprejemem vajenca za lončarsko obrt. Zglasiti se taki. CIFFER JOŽEF lončar Martjanci št. 53

Prodaj 4 hrastove hleve za svinje z ruštom i pokrovno opeko, cementne kopanje po zelo ugodni ceni. STUHEC ALOJZ, pos. Staranovavas, p. Križevci pri Ljutomeru

Posestvo, 11½ orala, poslopje v dobrem stanji, 20 minut od cerkve Negova, se oda tñdi z inventarom. Cena 65.000 Din. — Zglasiti se pri Breznik Leopold, pri Negovi.

Banka Baruch 15, Rue Lafayette, Paris

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. Vrš i vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevu pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24—12

Zimske sirotice.

To so naša deca pa naše kokoši. Deca ne smejo iz hiže, kokoši bi pa smele iz sedala, samo ka ne vupajo. Sneg na zemli, sneg na strehi pa ešče na drevji. Znamo, ka zdrava kokoš niti edno minuto nemre biti pri meri. Kam naj bi zletele sirotice? To jim je zdaj vsakše zajtro strašna mantra.

Tiščijo se k dvericam pa majo tanač, kak bi bilo bole, gori kisnoti ali iti doli v sneg. Kak je sploh pri vseh večele mišljenje. Edne ščejo tak, druge inači. Prvi se oglasi mogočen gospodar kokot pa gizdavo pravi: „Idemo doli, doli, doli! Ka bi se to tak bojale, manjuge, manjügaste. Mene je sram pred lückimi. Tam vidite, kak se sosidove ščejo po gümlu. Ravno njim vertinja nese lepo žuto kukorico. Hajdi doli! Ka mislite, ka vas bom vsakšo posebi na hrbti doli noso? Ne, ne, le same doli za menov, hajdi!“

Kakših osem bole mladih se je počasi i previdno spüstilo za poglavarom. Malo so letele, malo gazile, dokeč so ne prišle do gümla. Večki tao je ostao na sedali. Čarna „kükma“, tista ka se je lani velikoga tjedna zvalila, pravi drugim: „Ka je to, ka je ne to, telko toga snega! Zakaj je to? Što je kriv te neprilike? Kak lepo je bilo od mojega rojstva naprej ves letni čas! Vse zeleno, süho, toplo. Zavolo moje lepe kükme na glavi so me vsi pri hiži meli radi. Na rokah so me nosili. Smela sam v sobe, v küinj, v klet, samo v grede ne. Deca so mi metala drobtine, mati pšenico, oča proso. Kelko sam štela. Zdaj? Ja, ja zdaj, gda tü lačna zmrzavlem, nega nikoga blüzi! Krivica! Krivica!“

Siva z golim šinjekom — kak varaške gospe — je komaj čakala, da kükma henjala. Kelko vsefelé že ma na jeziki. Ona pripovedavle vse svoje vesele i žalostne dogodivščine od mladih nog naprej. Ka vse je že doživela! Za cele knige bi bilo, či bi se vse na papir djalo. Tak n. pr. je pripovedavala, ka je njena dobra mati tisto leto zvalila šestnajst picekov. Vsi drugi so meli kosmate šinjeke, ona pa gologa. Grozno so jo zato vsi klükali. Dobra mati pa jo je rada mela i branila. Gda že bila tak preci jarica, so njoj cilo njene pajdašice rade bodikaj gučale. Se zna, ka iz nevoščljivosti. Ona pa je bila gizdava na svoj goli šinjek. Nego zdaj, pravi, zdaj njoj je že žao. Preveč jo zebe. Samo, ka se vertinja tam pri toplom ognjišči za to nikaj ne briga. Krivica! Velika krivica!

Kak sneg lepa bela „leghornica“ je levo nogo djala doli, desno pa skrila v perje i začnola svojo zgodbo rekoč: „To je že druga zima v mojem življenji. Lanska je bila tak strašna, ka sam dostakrat želela, da bi me zaklali i djali v krop. Ednok mi je cilo vujšlo, ka sam djala: Da bi me samo lisica odnesla. Pa, kak vsakša reč, tak je tüdi zima minola. Oh,

kak je potem bilo veselo! Toplo, vse zeleno, puno črvov. Na dvori smo krakrivale, ka je ne bilo konca ne kraja. Ešče moja štiri leta stara mamica so tak nastarou, ka smo vse v drugi kraj gledale. V parmi, na štali, na hüti, v listnjeki je vertinja vsakši den nabrala pun šörc belic. Ne ka bi se hvalila, moja fajta je itak poznana po celom sveti kak najboša za belice, liki to pa povem, ka sam jih vsaki mesec znesla do 26. Zato bi zdaj zaslüžila, ka bi se me tisti, ki so od mojih belic meli hasek, spomnili pa me spravili na toplo. Čakam . . .

Stare lüdi je dugo življenje dosta navčilo. Tak je tüdi dosta vsefele doživela naša štiri leta stara žuta „Štajarka“. Po dvakrat je vsako leto zvalila i vse lepo goriodgojila. Vsikdar je mlajšim putkam davala dobre tanače. Videč, ka nede več dugo na sveti, je zdaj drugim odkrila to, ka jo je vsako zimo najbolje žalostilo. Domači nemajo pozimi — je pravila — nikšega preštimanja za küre. Cele duge noči zmrzavlejo na sädali. Zajtra, gda je že vse drugo sito i napito, te pride vertinja s svojov krničkov pa zazove: Picike, na, na, na, či, či, či... Mladina leti iz sedala kak nora i začne žreti, starejše pa se mantramo po snegi, na zadnje pa lačne ostane. Je to kakši red? Či pridejo pred prag, te že dedek mahajo z meklov: „Je v vašij kosmatij pitaj, ka tü čakate?“ Či bi kokoši mogle gučati, bi dedeki etak djale: „Čakamo, ka bi nam kaj dali za to, ka ste celo leto kadili za naše belice!“

Či idejo pred štalo, je vertov sin z bičom odganja. Zato se najraj držijo na gümlu. Dokeč ne pride vert. Zdj te, zdaj je prava vojska za zimske sirotice. Na nje letijo grable, rasohe, mekla, pörišča, košare . . . vmes pa se čüje: Mrcine nesnajžne, da bi poginole, naj bi šle, je v vašem bleki... pa ravno tü morete biti? Nesnage!

Gda je žuta starka na sädali dokončala svoje žalostno pripovedavanje, kak je bilo prejšnje zime, te se je na gümlu zgodilo nekaj strašnoga. Vsi domači so bili preplašeni. Vertinja se je grozno kregala. Vert se je zgovarjao, ka je ne mislo zadeti, da pa je ravno tak priletelo. Mamica so jočič zdignoli mrtvoga kokota pa ga nesli notri.

Tak so zdaj kokoši bile dvakrat sirotike. — R.

Pisma naših z tujine

Raulhac, Francija.

Prečastiti gospod vrednik!

Dovolite mi, prosim, da se smem javiti. Hvaljen Ježuš i Marija, to je moj premili glas, s šterim se nanizim pred vaš častiti i mili obraz. V Srci Ježušovom vas kak najlepše pozdravljam i želem vam vse najbolše, posebno pa zdravje i puno bože milosti, da bi nam še lahko puno i dugo let vrejüvali naš kršćanski list. Mam se Vam veliko zahvaliti za vse, ka sem že lepoga prečtela v vaših premilih kršćanskih listaj. Oh, kelikokrat so mi silile skuze v obraz, ar sem previdla, kak

veliko lübezen mate do siromakov i kak lepo nas opominate i tolažite, tü v tom tujem kraji, nas, šteri smo tak daleč odločeni od naše drage domovine. Posebno se pa spominam miloga pozdrava, ki ste ga nam napisali na god sv. Trojstva l. 1934. Za vse te vaše premile tolažbe se Vam goreče zahvaljujem. Naj Vam prelübi Ježuš obilno poplača i bl. Devica Marija se stoterno povrne za vaše tüde i skrbi.

Pri teh par vrsticaj Vam pa mam želo napisati še par reči od mojega tužnoga srca. Že dosta sem prečtela naših jugoslovanskih listov, a nikdar je ešče ne bilo tak tužno i žalostno moje srce, kak pa zdaj, gda prečtavljam vaše tužne Novine od 28. oktobra 1934. leta, štere so nam naznanjali žalni sprevod od našega Viteškoga krala — Nj. Vel. Krala Aleksandra. Od velike žalosti i vnoгих skuz je niti ne sam mogla prečteti do konca. Vidla i čtela pa sem tüdi tü v francüskih novinaj. Oh, kakše žalostne slike so nam prikazüvale tisti tjeđen, gda se je zgodila ta žalonesreča v mestu Marselli. Dale, tüdi etü v Franciji je za vmorije volo postanolo veliko žaliüvanje. Vnoге sem vidla, da so se zasküžili, gda so prečteli novine ali prečteli radio (Toluzo). Jaz pa sem oblübila, da se spominam vsaki den v molitvaj na našega blagopokojnoga viteškoga krala Aleksandra I., posebno pa vsako nedelo pri daritvi sv. meše. Prelübi Ježuš naj njemi podeli vekivečen mir v nebeskom kraljestvi.

Zdj pa še enkrat pozdravljam celo Slovensko krajino i vse naročnike, dale vse Nedelske farnike i svoje lüba stariše, brate i sestre, vse sorodnike i sosede tam v dragoj domovini. Posebno pa pozdravljam Vas, prečastitoga gospoda vrednika i po Marijinih rokaj Vas priporočam Presv. Srci Ježušovomi.

Jaz edna najmenša jugoslovanska izseljenka

VERONIKA KOZAR iz Boreče.

Prečastiti gospod vrednik!

V imeni Srca Ježušovoga Vas pozdravljam i Vam želem lübo zdravje od nebeske Marije Device, da bi nam širil Novine, štere vsakši teden komaj čakam. Po banki „Baruch“ sam jim poslala penoze i jih lepo prosim, naj mi pošlejo šče Marijin list i Ograkek, ka bi jaz rada vse mela.

Sam v takšem kraji, ka ne čüjem slovenske reči. Jako rada pa čtem dobre reči i te pomislim na naš mili slovenski kraj, na lübeno mi dečico, štero sam doma püstila. Jako je žmetno ednoj materi, štera je v tühinskom kraji, a dečica, štero tak jako lübi pa doma. — Ešče eden pozdrav.

BAČIČ MARIJA iz Moravec v Franciji.

Pozdrav pošilajo: Žiško Cilika, Barber Anica, Carnieres, Francija i Kozar Julija. Pišeje: „Sprimitite naš duhovni oča najlepše pozdrave iz tüje države od Vaše hvaležne dece. Naznanjamo Vam tüdi g. vrednik, da je odstopila od vaših listov Rogan Albina. Žalostno je, da ništorni ne vejo ceniti vrednost Novin, ki se telko skrbiyo za nas v tujini, za šteri bi njim iz celoga srca mogli biti zahvalni mi. Bog Vam plati za vse. Prosimo tüdi, naj se slüži edna sv. meša za nas v zahvalo Ježušü za spreje-te dobrote v preminočem leti.“

Gospodarstvo.

Poprijeti betegi pri živini.

Že ime samo nam pove, ka je to nekši takši beteg, ka se na različne načine prenese od edne živine na drugo. Takši beteg, če se pojavi pri gospodarstvu kmetovalci, pa naj bo to pri govodi ali svinjaj ali pri küraj, njemi v kratkom zbeteža vsa živina tistoga pokolenja. To pa ne ostane samo pri njem, posebno, če je nepreviden, liki se širi naprej do soseda, po celoj vesi i dostakrat po velkom deli države. To se rado godi med

nami kmeti zato, ka smo preveč skriti i niti sosed sosedu ne zavüpa, če ga je obiskala takša nesreča. Zakon od poprijetih betegov pa si tak predstavlam, ka nas te šče vničiti. To pa je ravno naopak. Te zakon ma ravno to dobro lastnost, ka kmeta šče obvarvati škode, štera njemi preti od tej betegov. Pa če tüdi ne bi bilo toga zakona, bi dužen bio vsaki gospodar poprijeti beteg zatirati. Po zakoni pa je njegova sveta dužnost ta, če se pojavi pri njem kakši poprijeti beteg, ka ga more včasi naznaniti župani, te pa srezkomi načelstvi i ono pošle svojega živinozdravnika brezplačno, ka ugotovi beteg i napravi vse potrebno, ka se beteg že v svojoj klici zatere.

Zakaj je to potrebno, če nešče-mo sami sebi škoditi? Mi vsi znamo, ka majo države med sebov trgovske pogodbe i v tej pogodbi je določeno, kakše more biti tisto blago, štero se lahko pripela prek mej iz ene države v drugo.

Za primer vzemimo našo državo, štera je poledelska i Nemčijo, štera je bole industrijska. Pri nas pridelamo dosta več raznoga zrnja i živine, kak sami doma ponücamo, zato pa višešnje moramo izvažati. Izvažati pa moramo samo v tiste države, štere tej pridelkov nemajo zadosta za preživlanje svojega lüstva. Nasprotno pa v začëtki nastanka naše države pri nas ne bilo zadosta fabrik, štere bi mogle zadostiti za našo obleko, mašine, železo i drugo. Zato smo te potrebšćine mogli uvažati i to iz tistih držav, štere so tej potrebšćin mele več, kak so same doma nücale. Dnesden pa že mamo tej fabrik skoro telko, ka našim potrebam zadostijo.

Zavolo toga se naša država takšega blaga brani i njemi dela težave s tem, ka ga jako obdavči, to je carini. Nemčija pa je pred par leti mela ravno tak kak dnes preveč toga blaga, ka je nam falilo. Premalo pa je mela polski pridelkov i živine; zato je uvažala v svojo državo tüdi od nas. Polski pov i živina pa je mela pred par leti jako dobro cenü i nemška država je svoje kmetovalce včila i silila, ka naj več pridelajo i tak se njim bo bolje godilo; država pa ne bo svoji penez, šteri so tüdi kmetski žüli, pošilala v druge države. Nemški kmetje so vidli, ka to ne nikaj napočnoga i so v par letaj tak napredüvali, ka dnes skoro telko pridelajo, kak se doma ponüca. I zdaj se je tüdi Nemčija začnola braniti uvoženoga zrnja i živine. Postavila je visiki zid na meji i tomi zidi pravimo carina. To se pa ne godi samo med našov i nemškov državov, liki med vsemi državami na sveti. (Dale.)

CENE.

Penez. Sprememe ne. Pač pa je jako narasla cena vrednostnih državnih papirov, ka svedoči, da je zavüpanje v našo državo vsikdar večke. — Živina. Cene so nekaj malo spadnole. Teoci 3—4 Din., bikovje 2:50 do 3:50 Din. kila na živo vago. — Les. Francija se zanima za naš les i bode toga cena na sprotolje narasla.

Boljševizem je delo židovov v Rusiji.

Prava slika židova-marksista.

Zakaj najdemo telko židovov v vseh socialističnih revolucionarnih gibanjih i zakaj so ravno židovje spadali k najbolje delavnim vrstam revolucionarov? Nekaj smo že omenili. Slabe socialne razmere, zapostavljanje i zaviranje v socialnom napredku, vladna preganjanja, so gnale židove med revolucionare, odnosno so stvorile med židovi ognjišča revolucije i pri-tegnola k njim tüdi drugo delavstvo. Židovje so se šteli osvetiti!

Nego to bi ešče ne moglo zadosta razložiti vplivnoga položaja židovov v ruskom revolucionarnom gibanju. Vzroki so ešče drugi. Najlepše jih je napisao Jakob Klatzkin v knigi „Problemi novodobnoga židovstva“ (Berlin, 1930), gda piše od židovske miselnosti etak:

„Židovje so v prvoj vrsti pristaši narodnoga prilagodenja danim razmeram. S tem škodüjejo svojim plemenü, od šteroga se vendar neščejo ločiti i škodüjejo drugim plemenom, med štere se ščejo povrnöti za namenom,

ka tam zagospodarijo. Oni igrajo većinom na površji, razdirajo, rüšijo, nergajo, kritizirajo. Njihova moč sta zasmehavanje i zaničavanje. Oni si domišlavajo, da vse znajo i se tak tüdi obnašajo. Oni so radi brezdomci, brez rodolübjä, posredüvalci med raznimi narodnimi kulturami, pridni mešalci, šteri ne poznajo zakonov organičnih sküpnosti, petolizniki i skažljivci, šteri se mastijo, vsevedneži, šteri dosta znajo, a nikaj dobra, lüdjie, šteri so povsod doma i nindri. Radi so med največkimi radikali i najbolje glasnimi demokrati, moderni, šteri so pristopni za vsakšo novotarijo, nage düše, pokvarjeni lüdjie, šteri so odali svojo lastno narodno zavednost; za druge nemajo smisla, izobraženi proletarci, šteri nindri ne najdejo mira, ar so se iz zgodovinske verige izločili, brez korenine v narodnoj biti, brez načel, na nikaj duhovnoga navezani apoštolje slobode, šterim je vsakša obstoječa vrednost brez vrednosti. Oni iščejo zveze i spajajo stvari, štere nikdar küp spadati nemrejo. Zajednici, šteri se zajedajo v vsakšo narodno rast, razderejo. Vsikdar pripravleni, da se vsemi prilagodijo, da vse meje izbrüšejo, vse odajo i vse vničijo.

I tej so gospodarje Rusije.

Stem je Klatzkin dao krasno sliko židovskoga marksističnoga revolucionarca. I voditelje ruske revolucije so bili te vrste lüdjie. Stali so daleč vkrej od svojega roda, v nezmernoj razdalji tüdi od ruskoga narodnoga življenja i od njegovoga kulturnoga hotenja. Zato njim je stremenje ruskoga naroda po slobošćini prišlo prav, da so ga izkoristili za svoje čisto tujerodne, brezsmiselnö, Bog zna gde pobrane zgradbe, ar jim je nüdilo krasno pole, ka zadostijo svojoj nevtešljivoj strasti po moči i vladi. Zato je bilo mogoče, ka so bili tej židovski marksisti prevratniki prve vrste, ar so ne priznali ni edne vrednote, niednoga reda. Vse v Rusiji jim je bilo tüje i osovraženo: narodna sküpnost, narodna slovenska kultura, vse, ka so stoletja rodila v počasnoj vsakdanešnjoj rasti je židov — marksist sovražo, ar je toga ne razmo, ar je bio tujinec. Zato je tüdi vse razdjao. I ar so sami ne mogli porüšiti velikanske narodne i kulturne zgradbe, so šli prislüšküvat med lüstvo, ka bi najšli pomočnikov. Stavili so se jim na razpolago, ka njemi pomagajo pri njegovoj borbi za slobodu. Navrtali so se v pravo slovansko na-

rodno gibanje, obdržali so vodstvo i ga te krvavo izkoristili za sebe i za tak strašno nesrečo ruskoga naroda.

Židov-marksist, vladar Rusije.

Žedni mašćevanje.

Žedni mašćevanja i želni oblasti so svoje izobraženstvo i polizobraženstvo porinolü v vsa revolucionarna gibanja, gde so — ar so bili najbolje glasni, najbolje breznačelni i najmenje vestni — zavzeli vodilna mesta, predvsem tista, štera so prav za prav v glavnom odločüvala potek ruske revolucije. Židov marksist je zavzeo v pravom pomeni zapovedniška mesta vse revolucije.

Zanimivo je, ka so se sprva ne šteli sprijazniti z boljševizmom, liki so podpirali menjševike. Kak hitro so pa vidili, ka so bolševiki bole radikali v svojem revolucionarnom gibanju, so se sünoli v bolševiške vrste i tüdi tam zavzeli v nekaj letaj vodilna mesta. Spoznali so, ka de njim v Rusiji samo boljševizem pomagao do zmage njihovih cilov i de samo boljševizem razpolagao s sredstvi, štera bodo preobrñnola svet po njihovoj zamisli. (Dale.)